

**ПРЕДСТАВЯНЕ НА НОВИ ИЗДАНИЯ НА
ИНСТИТУТА ЗА БАЛКАНИСТИКА С ЦЕНТЪР ПО ТРАКОЛОГИЯ ПРИ БАН
В ДЖАКОВО И ОСИЕК**

Двете представени издания са свързани с организираната през миналата година от ИБЦТ „Юбилейна научна седмица в чест на епископ Йосип Юрай Щросмайер и българо-хърватските научни и културни връзки“. Домакини на събитието бяха градската управа на Джаково, Джаковско-Осиечката архиепископия и новоосновеният клон на Хърватската академия на науките и изкуствата в Джаково, а гостуването на българската научна делегация в състав проф. дин Светлозар Елдъров, доц. д-р Антоанета Балчева и доц. д-р Ирина Огнянова съвпадна с отбелязването на 111-та годишнина от смъртта на Щросмайер. Инициатор и главен организатор на научните прояви в двата града беше проф. д-р Злата Живакович – Керже, представител на клона на Хърватския институт за история в Осиек.

Първото представяне се състоя на 8 април в Музея-паметник „Йосип Юрай Щросмайер“ в Джаково. То беше уважено с присъствието на Джаковско-Осиечкия архиепископ д-р Джуро Хранич, заместник-кмета проф. Мирко Чурич, председател на Дружеството на хърватските писатели – секция Славонско-баранско-сремска, и ректора на Богословския факултет и председател на новоосновения академичен клон проф. д-р Перо Арачич, член-кореспондент на Хърватската академия на науките и изкуствата (ХАНИ). Събитието привлече интереса на изявени балканисти и университетски преподаватели, студенти и докторанти, издатели, представители на държавни и общински структури, научни и културни институции. В уводното си слово проф. П. Арачич подчерта приноса на Щросмайер за реализирането на универсалната идея за европейско духовно

единение, в която ключова роля имат българо-хърватските отношения и изрази надежда двустранното академично сътрудничество между БАН и ХАНИ да бъде надградено с нови съвместни научни и културни изяви. Основание за тези мисли дава включената в двата сборника проблематика, която се вписва в целите и задачите на успешно развиваните в ИБЦТ българо-хърватски проекти: *Българи и хървати през вековете* (с ръководител проф. Елдъров) и *Приносът на интелектуалните и духовните елити в България и Хърватия за езиковото и културното многообразие на Европа* (с ръководител доц. Балчева). По-детайлно върху разностранната тематика, фокусирана около редица аспекти на българо-хърватските научни и културни връзки се спряха проф. Елдъров, доц. Огнянова, проф. Живакович-Керже и доц. Балчева. Публиката беше запозната и с фестивалите на българо-хърватското музикално приятелство, за които говори проф. Алойзие Просоли – основател и дългогодишен ръководител на фестивала за средновековна музика „Двиград“ (Хърватия).

В ранния следобед на същия ден българските учени гостуваха в Средното професионално училище „Антун Хорват“ в Джаково. Учениците бяха подготвили презентация, озаглавена по имената на националните химни на двете държави „Мила Родино и Лйепа наша“, която представяше българската история през погледа на хърватските средношколци. Гостите отговориха на редица въпроси за миналото и настоящето на България и актуалното състояние на българо-хърватските научни и културни връзки.

Вечерта на 8 април в катедралния храм “Св. Петър” в гр. Джаково бе отслужена тържествена литургия в чест на годишнината от смъртта на Щросмайер. Архиепископ Джуро Хранич официално приветства българската делегация, а след службата ѝ предостави възможност да поднесе цветя пред паметната плоча на големия радетел на българо-хърватското приятелство.

На 9 април двете нови издания на ИБЦТ бяха представени и в Осиек. Срещата с представителите на културната и научната общност в града се състоя в клуба „Книжара Нова“ на университетската книжарница в града. В последвалата дискусия Станислав Марианович, почетен професор на Университета в Осиек, изказа своето дълбоко задоволство от заявления от българските учени интерес към делото и духовното наследство на Щросмайер, както и към проучвания културен обмен на идеи между българските и хърватски елити, обогатили духовната биография и жизненост на Стария континент.

Гостуването на българските учени в Джаково и Осиек и организиранияте научни и културни прояви ще дадат нов тласък за развитието на българо-хърватските научни и културни връзки.

Снимки от различните събития

